

INTERVIEW Acteur Alin Wishka speelt door het leven getekende vluchteling in 'Die middag'

i

Filmhuis

Donderdag 18 mei 'Die middag' (76 min.) in filmhuis De Fabriek in Zaandam, met nagesprek. Aanvang 20.10 uur

Alin Wishka en zijn tegenspeelster spelen ieder aan een kant van een deur.

FILMSTILL UIT 'DIE MIDDAG'

'Genuanceerdere kijk op de mens achter de vluchteling'

De Iraans-Nederlandse film 'Die middag' over twee vluchtelingen is donderdag 18 mei voor het eerst te zien in De Fabriek. Een van de twee hoofdrolspelers, Alin Wishka (40) uit Zaandam, is erbij voor een nagesprek. Hij was negen toen hij met zijn ouders uit Iran vluchtte. „Het minste dat ik hier kan doen, is de stem van de strijders in Iran laten horen.”

José Pietens

Zaandam ■ In 'Die middag' kruisen de paden van twee Iraanse vluchtelingen elkaar. Zij is een uitgeprocedeerde Iraanse vluchteling die het asielzoekerscentrum is ontvlucht en hulp zoekt, hij is een door het leven getekende man die niet van plan is te helpen. Zij laat zich niet wegsturen en blijft op de gang voor de flat staan. Door de deur heen ontstaat een gesprek tussen de twee.

'Die middag' hoopt een genuanceerder en diepgaander kijk op de mens achter de vluchteling te geven, zegt Alin. „Maar het gaat niet alleen over vluchtelingen. Het is vooral een ménselijk, universeel verhaal, met emoties en gevoelens die velen zullen herkennen.”

'Die middag' is geschreven en geregisseerd door Nafiss Nia, die twintig jaar geleden zelf uit Iran vluchtte. De film is deels gebaseerd op haar eigen ervaringen. De vrouwelijke hoofdrol is voor model, actrice en vlogger Hoda Niku. De Iraanse woont in Zuid-Korea; Nia ontdekte haar op Instagram en liet haar online auditie doen. Voor Alin, in Nederland vooral bekend geworden als de sociopathische hacker Santos in tv-serie 'Moordvrouw', is dit zijn eerste hoofdrol in een speelfilm. „Bijzonder is dat dit een Iraans-Nederlandse productie is, die heb je in Nederland niet zoveel. Er wordt Farsi, Nederlands en Engels gesproken. Ook het filmen zelf was anders. Hoda en ik zijn ieder steeds aan één kant van de deur. We kijken elkaar niet

Hoda Niku speelt een uitgeprocedeerde vluchteling.

FILMSTILL UIT 'DIE MIDDAG'

direct in de ogen. Je bent gewend om visuele signalen op te pikken, maar net als bij een telefoongesprek kan het soms juist handig zijn om elkaar niet te zien. Je focust eerder op je gevoel en op wat de ander zegt.”

'Langste vakantie'

Voor Alin was de thematiek herkenbaar. Als negenjarige kwam hij naar Nederland. Zijn ouders waren politiek actief, zegt hij. „Ze vochten voor democratie en meer vrijheden, totdat het te gevaarlijk werd. Mijn vader vluchtte als eerste, daarna volgden mijn moeder, broer en ik. Toen mijn moeder zei dat we het land gingen verlaten, snapte ik er niet veel van. 'Zie het als een soort vakantie', zei ze. In-

„**Toen mijn moeder zei dat we het land gingen verlaten, snapte ik er niet veel van. 'Zie het als een soort vakantie', zei ze**

middels ben ik veertig en grap ik wel eens dat dit de langste vakantie ever is.”

Hij voelde natuurlijk wel dat het geen vakantie was, toen hij zag hoe verdrietig de achterblijvende familie was. „Achteraf weet ik dat het een traumatische ervaring was, het heeft impact gehad. In Nederland moesten we helemaal opnieuw beginnen. Nieuwe taal, nieuwe leefomgeving, nieuwe vrienden. Je hebt je veilige thuisbasis achter je gelaten. Voor mijn ouders was het allemaal nog moeilijker. Zij hadden niet gedacht dat ze nooit meer zouden terugkeren naar Iran. Zelf heb ik een sterk gevoel van heimwee naar mijn familie in Iran en mijn moederland, maar ik zie Nederland als mijn thuisbasis. Ik

heb me zowel Iraanse als Nederlandse dingen eigen gemaakt. Ik ben een soort hybride.”

'Tweederangsburger'

In 'Die middag' vraagt hij aan de vluchteling voor zijn deur waarom ze eigenlijk in Nederland wil blijven, waar 'een vluchteling wordt gezien als een gelukszoeker en je altijd een tweederangsburger zult zijn'. Alin herkent dit. „Als nieuwkomer en in het artiestenbestaan krijg je vaak labels opgeplakt en moet je je bewijzen. Soms is er ook sprake van modern racisme. Je kunt het niet precies aanwijzen of benoemen, maar je weet gewoon wanneer iemand het verkeerd bedoelt. Je ziet het aan iemands houding of hoort het aan de manier waarop iemand iets vraagt. Met vragen stellen uit nieuwsgierigheid heb ik helemaal geen problemen. Dat hebben we juist nodig, om elkaar te kunnen begrijpen.”

Bij het spelen in een Iraans-Nederlandse film over vluchtelingen hoort een verantwoordelijkheid, vindt Alin. „Al sinds de islamitische revolutie van 1979 zijn Iraniërs aan het strijden. Die protesten komen en gaan. Ze worden met geweld neergeslagen, maar ze zijn nooit weg. Sinds de dood van de Koerdisch-Iraanse Mahsa Amini vorig jaar, is er een gemeenschappelijke strijd voor vrijheid, democratie en mensenrechten. Ik blijf hopen op een overwinning voor het Iraanse volk. Het minste dat ik hier kan doen, is hun stem laten horen.”